

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ELSŐ SZEKCIÓ

GARAI kontra MAGYARORSZÁG

(75950/14. sz. kérelem)

ÍTÉLET

STRASBOURG

2021. március 18.

Ez az ítélet végleges, de szerkesztői felülvizsgálat tárgyát képezheti.

A Garai kontra Magyarország ügyben,

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció), a következő tagokból álló Tanácsként:

Alena Poláčková, *elnök*,

Paczolay Péter,

Raffaele Sabato, *bírák*,

és Teplán Attila, a *Szekció megbízott helyettes jegyzőkönyv-vezetője*, tekintettel a következőkre:

az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) 34. cikke alapján Nicholas Thomas Garai magyar és brit állampolgár (a továbbiakban: kérelmező) által 2014. december 3-án a Bírósághoz Magyarország ellen benyújtott 75950/14. számú kérelem;

a magyar Kormány („a Kormány”) értesítéséről szóló határozat;

a felek észrevételei;

Miután 2021. február 16-án zárt ülésen tanácskozott, meghozta az alábbi ítéletet, amelyet aznap elfogadtak:

BEVEZETÉS

1. Az ügy a kérelmezőnek az Egyezmény 6., 8. és 13. cikke alapján benyújtott panaszaira vonatkozik, amely szerint a magyar hatóságok elmulasztották végrehajtani a lányával való kapcsolattartási jogára vonatkozó határozatokat.

A TÉNYEK

2. A kérelmező 1968-ban született és Londonban él. Képviselője Dukkon Z, Budapesten praktizáló ügyvéd.

3. A Kormányt az Igazságügyi Minisztérium alkalmazottja, Tallódi Z. úr képviselte.

4. Az ügy tényállása a felek által előadottak szerint a következőképpen foglalható össze.

5. A kérelmező 1994-ben feleségül vette G.B.-t. A párnak egy közös lánya született, C., 1999. február 7-én. A kérelmező örökbe fogadta K.-t is, az anya egy korábbi kapcsolatából származó lányát. A család 2002-ig együtt élt Londonban. 2002-ben a házaspár különvált, és az anya a két gyermekkel együtt visszaköltözött Szobra (Magyarország).

6. A Váci Járásbíróság 2006. szeptember 4-én felbontotta a házasságot, és jóváhagyta felek gyermekek felügyeletéről és egyéb szülői jogokról szóló megállapodását. Eszerint a lányokat édesanyjuk felügyeletére bízták, a kérelmező pedig minden második hétvégén és rendszeres telefonhívások útján kapcsolattartási jogot kapott. A megállapodásban az is szerepelt, hogy C. évente négyszer látogatja meg az apját, aki akkoriban Londonban élt: először az anyjával együtt, majd a 12 éves kor elérésével egyedül. A

kérelmező jogot kapott volna ahhoz is, hogy a nyári szünetben két hetet és minden második munkaszüneti napot a gyermekekkel töltsön. A kérelmező jogosult volt arra, hogy a látogatások során magával vigye a gyermekeket, amennyiben tájékoztatta G.B.-t hollétükről.

7. 2009 decemberéig a megállapodásnak megfelelően folytak a rendszeres látogatások, ezt követően azonban a kérelmező és a gyermekek kapcsolattartása megszakadt.

8. A kérelmező kérelmezte C-re vonatkozó kapcsolattartási jogának megváltoztatását; eközben G.B. eljárást kezdeményezett a kérelmező és a lánya közötti kapcsolattartás korlátozására. G.B. büntetőfeljelentést is tett a kérelmező ellen, azt állítva, hogy a 2010. október 24-i látogatás során a kérelmező erőszakosan viselkedett vele szemben, ami C.-nek pszichés traumát okozott. A kérelmező elleni büntetőfeljelentést a Dunakeszi Járási Ügyészség elutasította.

9. A Szobi Gyámhatóság 2010. november 12-én kelt határozatában három hónapra csökkentette a kérelmező C.-vel való kapcsolattartását: látogatásai minden második hétvégén péntek 18:00 órától vasárnap 18:00 óráig a gyermek lakcímén történhetnek. A gyámhatóság hivatkozott a 2010. október 24-én történt incidensre, és megállapította, hogy a szülők korábbi megállapodásában rögzített kapcsolattartási jog végrehajtása nem szolgálja a gyermek érdekeit. Ezt a határozatot 2010. december 3-án annyiban módosították, hogy a látogatásokra a gyerek lakcíme helyett a gyermekvédelmi szolgálat helyiségeiben kerüljön sor. Az ezt követő eljárásban a gyámhatóság pszichológus szakértői véleményt kért a szülők és C kapcsolatáról. A pszichológus azt javasolta, hogy a gyermek havonta egy hétvégén felügyelet nélkül találkozzon az apjával.

10. A szobi gyermekjóléti szolgálat 2011. március 22-én konzultációt szervezett C. ügyében, C. tanárai és pszichológus részvételével. A szülők közötti közvetítést javasolták, és ennek sikertelensége esetén azt javasolták, hogy a gyermek és az apa között felügyelet melletti kapcsolattartás legyen. 2011. április 11-én a Szobi Gyámhatóság meghallgatást tartott, amelyen a kérelmező elutasította a szülők közötti közvetítésben való részvételt.

11. Közben G.B. kérte, hogy a Szobi Gyámhatóságot elfogultság miatt zárják ki az eljárásból. Állítása szerint a kérelmező megpróbálta megsarolni másik lányát, K.-t és a gyámhatóság igazgatóját, hogy az ő javára tanúskodjanak. A gyámhatóság igazgatója szintén kivonta magát az eljárásból, mivel büntetőfeljelentést tett B. G. ellen ismételt zaklatás miatt. G.B. azt is állította, hogy a kérelmező szexuálisan zaklatta K.-t. Azt állította továbbá, hogy a kérelmező azzal fenyegetőzött, hogy visszatartja az eltartás fizetését, ha G.B. tájékoztatja a rendőrséget az esetről.

12. A Pest Megyei Közigazgatási Hivatal 2011. május 3-án a Váci Gyámhatóságot jelölte ki az eljárás folytatására. A gyámhatóság kísérlete a felek közötti kapcsolat stabilizálására és a kapcsolattartási jog gyakorlásáról való megállapodásra sikertelen volt.

13. A Váci Gyámhatóság 2011. június 30-án kelt határozatával a kérelmező kapcsolattartási jogát C. tekintetében minden hatodik hétvégén történő látogatásra korlátozta. Ezen túlmenően a kérelmező számára minden második munkaszüneti nap második napján, valamint az iskolai szünidő második felében napi látogatásokat engedélyezett. Mindkét szülő fellebbezett. A Pest Megyei Közigazgatási Hivatal az elsőfokú határozatot hatályon kívül helyezte, és új eljárás lefolytatására utasította a Váci Gyámhatóságot.

14. A kérelmező telefonos kapcsolatfelvételi kísérletei C-vel 2011 júliusától kezdve kudarcba fulladtak, úgy tűnik azért, mert az anya véleménye szerint a gyermeknek kellett eldöntenie, hogy akar-e beszélni az apjával.

15. Ideiglenes intézkedésként a kérelmező 2011. szeptember 2-án, 3-án és 4-én jogosultságot kapott C. meglátogatására. A látogatásokra azonban nem került sor, mert az anya nem engedte a kérelmezőt a házba, illetve C. közelébe.

16. G.B. többször megváltoztatta saját és C. bejelentett lakcímét, melynek következtében a kapcsolattartási jogra vonatkozóan folyamatban lévő eljárás először a Bányterenyi Gyámhatósághoz került. A kérelmező által a kapcsolattartási jogának végrehajtása és a fennálló kapcsolattartási rend módosítása céljából indított eljárást 2011. november 22-én mégis felfüggesztették, mivel a hatóságok nem tudták elérni az anyát és C.-t a bejelentett lakcímen. Ezt követően az ügyet hatáskör hiányában áttették a Nagymarosi Gyámhatósághoz, mivel időközben G.B. ismét megváltoztatta a gyermek lakcímét. Úgy tűnik, hogy a hatóságok tudomásul vették a gyermek lakcímének megváltozását, annak ellenére, hogy tisztában voltak azzal, hogy ehhez a kérelmező beleegyezésére is szükség van. A kérelmezőnek a Pest Megyei Közigazgatási Hivatalhoz benyújtott, erre vonatkozó panaszát azzal az indokkal utasították el, hogy a gyámhatóságok illetékessége a gyermek lakcímén alapul.

17. A kérelmező szerint az anya és mindkét gyermeke mindvégig Szobon tartózkodott. Több alkalommal tájékoztatta az illetékes hatóságokat, hogy a lakcím-váltás pusztán formális volt, és valójában továbbra is Szobon élnek, anélkül, hogy C. iskolába járt volna. Előadta, hogy az anya által a hatóságokkal közölt új lakcímen lévő ház üresen állt. A kérelmező helyszíni ellenőrzésre irányuló kérelmei eredménytelenek voltak.

18. A kérelmező 2012. május 7-én eljárást indított a Váci Járásbíróság előtt, amelyben kérte, hogy ítéljék meg számára a C fölötti felügyeleti jogot. Másodlagos kereseti kérelmében azt kérte, hogy módosítsák a kapcsolattartás fennálló rendjét. Időközben G.B. kiíratta C.-t az iskolából és ismeretlen helyre költözött, így nem lehetett vele kapcsolatba lépni. A Váci Rendőrkapitányság kiskorú veszélyeztetése miatt indított eljárást ellene.

19. A Nagymarosi Gyámhatóság 2012. május 21-én hozott határozatában engedélyezte, hogy a kérelmező május 25-én a hatóság felügyelete mellett, május 25-én a hatóság felügyelete mellett, május 26-án az anya felügyelete

mellett, május 27-én pedig felügyelet nélkül meglátogassa C-t. Az ügy iratanyaga alapján úgy tűnik, hogy e látogatásokra a hatóság határozatának megfelelően sor került. A kérelmező azonban 2012 júniusától kezdve nem láthatta a lányát, mivel az anya megakadályozta azt.

20. 2012. június 6-án G.B. kérelmet nyújtott be a Nagymarosi Polgármesteri Hivatalhoz, amelyben kérte, hogy C-vel együtt külföldre költözhessen. A kérelmet 2012. június 27-én a kérelmező engedélyének hiányában elutasították. Ugyanezen a napon az anya tájékoztatta a Nagymarosi Gyámhivalt, hogy a kérelmező engedélye nélkül letelepedési szándékkal Londonba költözött C-vel. A kérelmező annak kiderítését kérelmezte a gyámhatóságtól, hogy a gyermek még mindig Szobon él-e. 2012 nyarától kezdődően az anya nem írt alá feladóvevényt és nem válaszolt a hivatalos levelekre.

21. A Váci Járásbíróság előtt folyó gyermekelhelyezési eljárásban a kérelmező kérte a bíróságot, hogy tegyen lépéseket a gyermek lakóhelyének megállapítása érdekében. A bíróság által beszerzett rendőrségi jelentés szerint az anya szobi háza már hónapok óta üresen állt. A kérelmező a bíróságnak szóló beadványában kétségét fejezte ki ezzel kapcsolatban, azt állítva, hogy a Szobon tett látogatása során látta K.-t a házban.

22. Mivel a kérelmező nem tartotta a kapcsolatot a lányával, kérte a Váci Járásbíróságot, hogy ideiglenes intézkedésként határozzon a kapcsolattartási jogának gyakorlásáról. A 2012. szeptember 11-én kelt határozatban a kérelmező részére minden hatodik hétvégén, minden második munkaszüneti napon és az iskolai szünetek első felében egy napra biztosították a kapcsolattartást. A bíróság nem látta indokoltnak a felügyelt kapcsolattartás fenntartását, rámutatva, hogy a korábbi látogatások során a kérelmezőnek és lányának sikerült szoros kapcsolatot kialakítaniuk.

23. A kérelmező a 2012. október 5-i első tervezett látogatáskor nem láthatta a lányát, mivel senki nem nyitott neki ajtót, noha a rendőrség megerősítette, hogy az anya és C. otthon voltak Szobon. A kérelmező következő, 2012. november 23-i látogatási kísérlete szintén sikertelen volt. A kérelmező ezekről a tényekről értesítette a gyámhatóságot.

24. G.B. 2012. november 23-án arra hivatkozva kérte a Járásbíróságtól a gyermekelhelyezési eljárás felfüggesztését, hogy a kérelmező ellen az Egyesült Királyságban gyermekbántalmazás miatt büntetőeljárás van folyamatban.

25. 2013. január 22-én a Pest Megyei Közigazgatási Hivatal elrendelte a 2012. szeptember 11-én ideiglenes intézkedésként meghozott határozat végrehajtását. A hatóságok azonban nem tudták, hogy hol tartózkodik C. vagy az édesanyja.

26. A kérelmezőt 2013. január 23-án tájékoztatták arról, hogy a Crown Prosecution Service megvizsgálta az ügyét, és úgy döntött, hogy nem tesznek további lépéseket a G.B. által az Egyesült Királyságban tett, gyermekbántalmazásra vonatkozó büntető feljelentéssel kapcsolatban.

27. 2013. június 19-én a Váci Rendőrkapitányság felfüggesztette a G.B. ellen kiskorú veszélyeztetése miatt indított büntetőeljárást, és európai elfogatóparancsot adott ki ellene.

28. A Váci Járásbíróság 2013. szeptember 6-án ügygondnokot rendelt ki, mivel G.B. nem jelent meg a bírósági tárgyalásokon és a pszichológus szakértő előtt.

29. A Váci Járásbíróság 2013. szeptember 26-án ideiglenes intézkedésről szóló határozatot hozott, amelyben C. felügyeleti jogát a kérelmezőnek ítélte. A határozat azonban nem volt végrehajtható, mivel az anya és a gyermek tartózkodási helye a hatóságok előtt ismeretlen volt. 2014. március 20-án az anyát Szobon letartóztatták. C.-t szintén az ottani házban találták meg. 2014. március 21-én a Váci Rendőrkapitányság határozata alapján ideiglenes gondozásba vették.

30. A Járásbíróság 2014. május 20-án a kérelmező rokonát, G.K. asszonyt jelölte ki a gyermek gyámjává.

31. A Váci Járásbíróság előtt folyamatban lévő gyermekelhelyezési eljárásban az anya nem jelent meg a pszichológus szakértői vizsgálat céljából kibocsátott idézésre, és a bíróság felhívta a kérelmezőt, hogy nyilatkozzon, továbbra is fenntartja-e a keresetét. A kérelmező módosította keresetét, és kérte a bíróságot, hogy a gyermeket a tizennyolcadik születésnapjáig nevelőszülőknél helyezték el. Ezt követően ismét módosította keresetét, azt kérte, immár, hogy a gyermeket nála helyezték el.

32. A Járásbíróság 2016. február 18-án helyt adott a kérelmező keresetének, az anyát megfosztotta a felügyeleti jogától, és C.-t a kérelmezőnél helyezte el. Az ítélet 2016. április 11-én emelkedett jogerőre.

33. 2016. december 13-án a Váci Járásbíróság G.B.-t bűnösnek találta kiskorú veszélyeztetésében, és egy év szabadságvesztésre ítélte, amelynek végrehajtását két évre felfüggesztette. A bíróság megállapította, hogy az anya 2012 nyara óta teljes elszigeteltségben tartotta C.-t a szobi otthonában. A gyermeket kivette az iskolából és elzárta a társaitól. Ennek következtében a gyermek pszichés károsodást szenvedett, és pszichoterápiára szorult.

A JOGI HÁTTER

34. A kapcsolattartási végzések végrehajtására vonatkozó szabályokat a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997 (IX. 10.) sz. Korm. rendelet tartalmazta, amely a tárgyidőszakban a következőképpen rendelkezett:

33. § ...

„(2) A gyermek fejlődését veszélyezteti, ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a kapcsolattartást rendező egyezségben, illetve a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatban foglaltaknak önhibájából ismételten nem, vagy nem megfelelően tesz eleget, és ezáltal nem biztosítja a zavartalan kapcsolattartást.

...

(4) Ha a gyámhivatal az (1)-(2) bekezdésben foglaltak vizsgálata során megállapítja az önhiba fennállását, a végrehajtás iránti kérelem beérkezését követő naptól számított harminc napon belül végzéssel elrendeli a végrehajtást. A végrehajtást elrendelő végzésben a mulasztó felet

a) felhívja, hogy a végzés kézhezvételét követően esedékes kapcsolattartásnak a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozat szerinti időpontban és módon tegyen eleget, illetve hagyjon fel a gyermeknek a másik fél ellen történő nevelésével,

b) figyelmezteti az a) pont szerinti kötelezettség önhibájából történő nem teljesítésének jogkövetkezményeire,

c) kötelezi a kapcsolattartás megghiúsítása folytán keletkezett igazolt költségek viselésére.

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett személy nem teljesíti a (4) bekezdés szerinti végrehajtási végzésben meghatározott kötelezettségeit, a gyámhatóság ...

(a) kezdeményezi az illetékes gyermekjóléti szolgálat gyermekjóléti központjának bevonását vagy a gyermek gondozásba vételét, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktussal jár vagy folyamatosan akadályokba ütközik, vagy a szülők között kommunikációs problémák vannak;

(b) kezdeményezi a gyermekvédelmi közvetítői eljárást ...

(5) Ha a kapcsolattartásra jogosult vagy a kapcsolattartásra kötelezett a (4) bekezdés szerinti végrehajtást elrendelő végzésben foglalt kötelezettségének nem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a gyermekjóléti központ kapcsolatügyeletének, illetve a gyermekjóléti szolgálatnak a közreműködését vagy a védelembe vétel elrendelését kezdeményezheti, ha a kapcsolattartás gyakorlása konfliktusokkal jár, folyamatosan akadályokba ütközik, illetve a felek között kommunikációs zavarok állnak fenn,

b) a gyermekvédelmi közvetítői (mediációs) eljárás igénybevételét kezdeményezheti ...

(7) Ha a kapcsolattartásra kötelezett a gyermeket bizonyíthatóan folyamatosan a kapcsolattartásra jogosult ellen neveli és a kapcsolattartás engedélyezése tárgyában hozott határozatnak a (4)-(5) bekezdés szerinti végrehajtási intézkedések ellenére sem tesz eleget, a gyámhivatal

a) a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránt pert indíthat, feltéve, hogy az elhelyezés megváltoztatása a kiskorú gyermek érdekében áll,

b) feljelentést tesz ....

...”

A JOG

I. AZ EGYEZMÉNY 8. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

35. A kérelmező azt kifogásolta, hogy a családi életének tiszteletben tartásához való joga sérült, mivel nem hajtották végre a kapcsolattartáshoz való jogát a kiskorú lánya, C. tekintetében. Az Egyezmény 6., 8. és 13. cikkére hivatkozott. A Bíróság úgy véli, hogy a panaszt kizárólag a 8. cikk alapján kell vizsgálni, amely a következőképpen szól:

„1. Mindenkinek joga van arra, hogy magán- és családi életét, lakását és levelezését tiszteletben tartsák.

2. E jog gyakorlásába hatóság csak a törvényben meghatározott, olyan esetekben avatkozhat be, amikor az egy demokratikus társadalomban a nemzetbiztonság, a közbiztonság vagy az ország gazdasági jóléte érdekében, zavargás vagy bűncselekmény megelőzése, a közegészség vagy az erkölcsök védelme, avagy mások jogainak és szabadságainak védelme érdekében szükséges.”

A. Elfogadhatóság

36. A Bíróság megjegyzi, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan, és az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok alapján sem elfogadhatatlan. Ezért azt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdemi kérdések

1. A felek előadása

37. A kérelmező előadta, hogy a hazai hatóságok tétlensége miatt négy évig nem tudta gyakorolni kapcsolattartási jogát. Azt állította, hogy e jogok korlátozása hamis tényeken alapult, ennek ellenére a lányával való kapcsolat fokozatos kialakítása érdekében együttműködött a hazai hatóságokkal.

38. A kérelmező hangsúlyozta továbbá, hogy bár bizonyította, hogy a gyermek és az anya lakcímének megváltoztatása pusztán látszat volt, és a beleegyezése nélkül történt, a hazai hatóságok elmulasztották ellenőrizni az anya nyilatkozatainak valóságalapját. Ez tette lehetővé az anya számára a folyamatban lévő eljárás akadályozását. Mindemellett a hatóságok beavatkozására gyermek érdekében is szükség volt, hiszen kiírták az iskolából és elzárták a környezetétől. A gyermek pszichológiai traumát szenvedett el, mert a hatóságok elmulasztották megtenni a szükséges intézkedéseket.

39. A Kormány fenntartotta, hogy a hazai hatóságok az arányosság követelményének megsértése nélkül megtették a tőlük elvárható ésszerű erőfeszítéseket a gyermek és a kérelmező közötti kapcsolattartás megkönnyítése érdekében. Többek között közvetítési eljárást kezdeményeztek, amelyben a kérelmező nem volt hajlandó részt venni. Ezen

túlmenően eleget tettek a kérelmező a kapcsolattartási szabályok módosítására irányuló kérelmeinek. A kérelmező ügyében eljáró hatóság változása azzal magyarázható, hogy a gyermek anyja folyamatosan változtatta bejelentett lakcímét. A Kormány azt állította, hogy a hatóságok 2012 novemberétől kezdve nem tudták, hol tartózkodik az anya vagy a gyermek.

40. A Kormány kifejtette, hogy a hazai hatóságok azért csökkentették a kérelmező látogatásainak gyakoriságát, és azért rendelték el felügyelt kapcsolattartást a kérelmező és gyermeke között, mert egy 2010. október 24-i találkozón a kérelmező erőszakosan viselkedett, és a kapcsolattartás korábbi rendje sem a gyermek, sem a szülők számára nem volt megfelelő. A pszichológus szakértő véleménye szerint a gyermek apja iránti érzelmei negatívak voltak.

2. A Bíróság mérlegelése

(a) Általános elvek

41. A Bíróság jól megalapozott ítélezési gyakorlata szerint szülő és gyermek között egymás társaságának kölcsönös élvezete az Egyezmény 8. cikke értelmében a „családi élet” alapvető elemét képezi (lásd *Strand Lobben és Mások kontra Norvégia* [NK], No. 37283/13, 202. pont, 2019. szeptember 10.). Ezen kívül, bár a 8. cikk elsődleges célja az egyén védelme a hatóságok önkényes intézkedéseivel szemben, a családi élet hatékony „tiszteletben tartáshoz” pozitív kötelezettségek is társulnak. Ezek a kötelezettségek magukban foglalhatnak családi élet tiszteltben tartásának biztosítására irányuló bizonyos intézkedéseket még az egyének közötti kapcsolatok terén is, beleértve mind az egyének jogait védő bírói és végrehajtási mechanizmusok szabályozási keretének biztosítását, mind pedig adott esetben konkrét intézkedéseket is (lásd *Glaser kontra Egyesült Királyság*, 32346/96. sz. ügy, 63. pont, 2000. szeptember 19.).

42. Az állam pozitív (intézményvédelmi) kötelezettségei körében a Bíróság már többször megállapította, hogy a 8. cikk magában foglalja a szülő azon jogát, hogy a hazai hatóságok biztosítsák számára a gyermekével való ismételt találkozásokat. Ez azokra az esetekre is kiterjed, amikor a gyermekekkel való kapcsolattartás és gyermekelhelyezés körében merülnek fel viták a szülők és/vagy a gyermek más családtagjai között. Az államnak mind negatív, mind pozitív kötelezettségei körében méltányos egyensúlyt kell tartania az egyén és a közösség egymással versengő érdekei között. Az állam mindkét összefüggésben rendelkezik bizonyos mérlegelési szabadsággal (lásd *Khusnutdinov és X kontra Oroszország*, 76598/12. sz. ügy, 77-79. pont, 2018. december 18., további hivatkozásokkal).

43. A családjog területén hozott határozatok végrehajtásával kapcsolatos ügyekben a Bíróság többször megállapította, hogy a döntő az, hogy a nemzeti hatóságok megtették-e az adott eset konkrét körülményei között észszerűen

elvárható minden szükséges lépést a végrehajtás megkönnyítése érdekében (lásd *Ignaccolo-Zenide kontra Románia*, 31679/96. sz. ügy, 96. pont, EJEK 2000-I). Az intézkedés megfelelőségét a végrehajtás gyorsasága alapján kell megítélni, mivel az idő múlása helyrehozhatatlan következményekkel járhat a gyermek és a vele nem együtt élő szülő közötti kapcsolatokra nézve (ibid., 102. pont).

(b) A fenti elvek alkalmazása a jelen ügyben

44. A Bíróság megállapítja, hogy a felek között egyetértés van abban a tekintetben, hogy a kérelmező és lánya közötti kapcsolat az Egyezmény 8. cikke szerinti „családi élet” körébe tartozik. Ennél fogva azt kell megvizsgálni, hogy megsértették-e a kérelmező tekintetében a családi élet tiszteletben tartásához való jogot.

45. A Bíróság először is elfogadja, hogy az anya ellenállása volt a legfőbb akadálya annak, hogy a kérelmező C. tekintetében a 2006. szeptember 4-i megállapodás szerint gyakorolja a kapcsolattartáshoz való jogát. A szülők közötti együttműködés megszakadása következtében az illetékes gyámhatóság gyorsan felülvizsgálta az eredeti kapcsolattartási megállapodást, és a kérelmezőnek korlátozott kapcsolattartási jogot biztosított C. tekintetében (lásd a fenti 9. pontot). A Bíróságnak nincs oka kételkedni abban, hogy ezt a korlátozást akkoriban alapos okból rendelték el, és hogy a gyámhatóság az Egyezmény 8. cikkének megfelelően a gyermek érdekét helyezte előtérbe.

46. Mindazonáltal a Bíróság úgy véli, hogy az ügy körülményeiből már nagyon korán ki kellett derülnie, hogy a kapcsolattartás rendjének módosítása önmagában nem lesz elegendő az anya ellenállásának leküzdésére és a helyzet jobbá tételére, mivel G.B. a módosított kapcsolattartási szabályokat sem teljesítette.

47. Az is igaz, hogy a hatóságok által a szülők kibékítése érdekében tett intézkedések sikertelenek voltak. Ettől függetlenül a külön élő szülők közötti együttműködés hiánya nem olyan tényező, amely önmagában felmentheti a hatóságokat a 8. cikk szerinti pozitív kötelezettségeik alól. Sokkal inkább azt a kötelezettséget rója a hatóságokra, hogy intézkedéseket tegyenek a felek ellentétes érdekeinek összeegyeztetése érdekében, szem előtt tartva a gyermek mindent megelőző érdekeit, amelyek - azok jellegétől és súlyosságától függően - felülírhatják a szülők érdekeit (lásd a fent hivatkozott *Strand Lobben és Mások*, 206. pont, valamint a *Diamante és Pelliccioni kontra San Marino*, no. 32250/08, 176. pont, 2011. szeptember 27., és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

48. A Bíróság úgy véli, hogy ezek a megfontolások a jelen ügyre is vonatkoznak. Megjegyzi továbbá, hogy a hazai hatóságoknak számos lehetséges intézkedés állt rendelkezésükre határozataik végrehajtása érdekében, ideértve a figyelmeztetést, a bíróság kiszabását, a gyermekvédelmi eljárás megindítását, a kapcsolattartási jog módosítását, büntetőfeljelentést a

jogsértő szülő ellen, vagy a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránti per megindítását, és ide tartoznak a kapcsolattartásra vonatkozó határozatok végrehajtására vonatkozó hatáskörök (lásd a fenti 34. pontot). A Bíróság nem talál alapvető hiányosságot a kérelmező kapcsolattartási jogának érvényesítését és gyakorlását lehetővé tevő rendszerben. A gyámhatóság azonban nem élt ezekkel a jogi lehetőségekkel, és nem tett valódi kísérletet arra, hogy elősegítse a kérelmező és a lánya közötti kapcsolattartást. Ez a tétlenség a kérelmező és C. közötti kapcsolat gyengüléséhez vezetett, ami potenciálisan befolyásolta az ügy kimenetelét. Ez azt is eredményezte, hogy a hatóságok tovább korlátozták a kérelmező kapcsolattartási jogait (lásd a fenti 13. pontot).

49. Ebben az összefüggésben az is fontos, hogy a hatóságok számára világosnak kellett lennie, hogy a gyermek bejelentett lakcímének G.B. általi többszöri megváltoztatása akadályozta a hatóság eljárását és tovább rontotta a kérelmező és lánya közötti kapcsolatot. A hatóságok azonban G.B. nyilvánvalóan jogellenes magatartása ellenére is tétlenek maradtak, nem tettek megfelelő és hatékony intézkedéseket a kérelmező kapcsolattartási jogának érvényesítésére, és nem tettek eleget a kérelmező ismételt, a gyermek felkutatására irányuló kéréseinek sem (lásd a fenti 16. pontot). A Bíróság hangsúlyozza, hogy mivel a hazai hatóságok elmulasztották C. és édesanyja felkutatását és tartózkodási helyük közlését a kérelmezővel, nem csak abban akadályozták meg, hogy a közigazgatási határozatoknak megfelelően gyakorolja kapcsolattartási jogát, hanem hosszú időn keresztül abban is, hogy akár csak alkalmanként is láthassa a lányát. Így a bírósági eljárás során ideiglenes intézkedésként hozott további határozatok, amelyek a kérelmezőnek alkalmi láthatási jogot, majd később felügyeleti jogot biztosítottak, nem voltak végrehajthatók. E tekintetben a Bíróság lényegesnek tartja, hogy 2014 márciusában a gyermeket Szobon, a szokásos tartózkodási helyén találták meg, ami azt mutatja, hogy a hazai hatóságok könnyen megtalálhatták volna a gyermeket, ha gondosan járnak el a vonatkozó bírósági határozatok végrehajtása során, vagy eleget tesznek a kérelmező helyszíni ellenőrzésre irányuló kéréseinek.

50. A Bíróság véleménye szerint a hatóságok ilyen tétlensége nem magyarázható a gyermek érdekével. C.-t kiírták az iskolából, és a hatóságok egyáltalán nem tartottak kapcsolatot a családdal. Ez, amint azt az ügy tényállásából is kiderül, a gyermek elszigetelődését eredményezte, és pszichológiai segítség vált szükségessé (lásd a fenti 33. pontot).

51. A fenti megfontolások elegendőek a Bíróság számára annak megállapításához, hogy a magyar hatóságoknak a kérelmező lányával, C.-vel való kapcsolattartási jogáról szóló határozatok végrehajtása érdekében foganatosított intézkedései nem voltak „megfelelőek és hatékonyak”. Következésképpen megsértették az Egyezmény 8. cikkét.

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

52. Az Egyezmény 41. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Kár

53. A kérelmező 100.000 angol fontot (GBP) követelt, plusz az esetlegesen felszámítandó adót, nem vagyoni kár jogcímén.

54. A Kormány vitatta ezt a követelést.

55. A Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőt olyan, nem vagyoni kár érte, amelyet az Egyezmény megsértésének megállapítása önmagában nem kompenzál kellőképpen. Méltányossági alapon történő értékelést követően 8.000 euró (EUR) összegű kártérítést ítél meg a kérelmezőnek.

B. Költségek és kiadások

56. A Bíróság előtt felmerült jogi költségek megtérítése jogcímén a kérelmező 30.000 GBP-t plusz az erre eső általános forgalmi adó összegét követelte. Előadta, hogy ezt az összeget csak abban az esetben fogják neki kiszámlázni, az ügyet az ő javára döntenek el. Benyújtotta az ügyvédjével kötött megállapodás másolatát.

57. A Kormány vitatta ezt a követelést.

58. A Bíróság megismétli, hogy az Egyezmény 41. cikke alapján csak a ténylegesen és szükségszerűen felmerült, összességében ésszerű jogi költségek és kiadások téríthetők meg (lásd többek között a *Nikolova kontra Bulgária* (2. sz.), No. 40896/98, 79. pont, 2004. szeptember 30.). A Bíróság Szabályzata 60. § 2. pontja értelmében a követeléseket tételes adatokkal alátámasztva kell benyújtani, ennek hiányában a Bíróság a követelést részben vagy egészben elutasíthatja (lásd *A, B és C kontra Írország* [GC], 25579/05. sz. ügy, 281. pont, EJE 2010). A fenti megfontolásokra és a birtokában lévő információkra tekintettel a Bíróság indokoltnak tartja, hogy a kérelmezőnek 4,000 EUR-t plusz az erre az összegre eső esetleges adó összegét ítélje meg a Bíróság előtt felmerült költségek és kiadások megtérítése jogcímén.

59. A Bíróság helyénvalónak tartja, hogy a késedelmi kamatláb az Európai Központi Bank marginális hitelkamatlábán alapuljon, amelyhez három százalékpontot kell hozzáadni.

EZEN OKOKBÓL A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG,

1. *Kinyilvánítja*, hogy a kérelem elfogadható;

2. *Megállapítja*, hogy megsértették az Egyezmény 8. cikkét;
3. *Úgy dönt, hogy*
  - (a) az alperes állam saját pénznemében, a teljesítéskor érvényes árfolyam alapul vételével kiszámítva fizesse meg a kérelmezőnek az alábbi összegeket:
    - (i) 8.000 (nyolcezer) EUR, plusz az esetlegesen felszámítandó adó, a nem vagyoni károk tekintetében;
    - (ii) 4 000 (négyezer) EUR, plusz a kérelmezőt esetlegesen terhelő adó, a költségek és kiadások tekintetében;
  - (b) a fent említett három hónap lejártától a kifizetésig a fenti összegek után egyszerű kamatot kell fizetni, amelynek mértéke az Európai Központi Banknak a késedelmi időszak alatt érvényes marginális hitelkamatlábával plusz három százalékponttal egyenlő;
4. *Elutasítja* a kérelmező méltányos elégtétel iránti kérelmét az ezt meghaladó részében.

Készült angol nyelven, közölve írásban 2021. március 18-án a Bíróság Szabályzata 77. § 2. és 3. pontja alapján.

Teplán Attila
Megbízott jegyzőkönyv-vezető helyettes

Alena Poláčková
Elnök